

Hovgårdsmöllan

Landskapets utveckling kring Hovgårdsmöllan
från 1700-talet fram till i dag

I slutet av 1700-talet är den mänskliga påverkan av landskapet betydande.

Större delen av de skogar som tidigare fanns är borta. Betesmarken öster om möllan ingick i ett betydligt större fåladsområde med enbuskar. Reser efter detta passerades under promenaden från parkeringen och ner till denna plats. I gränsen mot Häggenäs, norr om möllan, meandrar* bäcken i sin ännu oreglerade fåra. På den stora backen i söder dominerade en gång i tiden tät björkskog, vilket vittnar om att svedjebruk bedrivits på sluttningarna.

Söder om ekbacken fanns ett större kärrområde med mycket albuskar. Denna form av äng, stubbskottsäng, var vanligt förekommande i hela Skåne fram till skiftesreformerna på 1800-talet. I ängen skördade man både klenvirke och ängsgräs. Behovet av klenvirke var stort och det användes till byggnader, inhägnader och hantverk.

Den stora förändringen i landskapet skedde i samband med skiftena under första hälften av 1800-talet. Då skulle de tidigare gemensamt brukade markerna delas upp och gårdarna flyttas ut, så att varje bonde kunde få sina egna sammanhängande marker. Skiftet innebar ett stort nyodlingsarbete även i detta område. På 1810-talet var landskapet kring möllan helt öppet. Träd förekom endast på backen söder om dammen och i kärret

på Häggenässidan. Stora delar av den tidigare fåladsmarken bröts upp och blev åker.

När man i senare tider lärde sig hantera konstgödsel tappade ängen sin viktiga funktion som foderproducent, eftersom djurens gödsel inte var lika viktig längre. Därför odlades ängarna i regel upp då de oftast låg på de mest bördiga markerna.

I början av 1900-talet såg landskapet i stort sett ut som det gör i dag. Den stora kvarndammen saknade träd så de alar som växer där i dag är av yngre datum och har troligen inget med det gamla stubbskottsbruket att göra.

* **Meander** eller **meanderlopp** är en slingrande flodfåra i ett flackt landskap skapad av erosion i ytterkurvorna av floden och sedimentation i innerkurvorna. Bukterna kallas meanderslingor och området som omsluts av en slinga kallas meander-näs. När en slinga blivit tillräckligt utpräglad kan den bryta igenom ett näs och bilda en ny vattenfåra. Den slinga som då inte längre har något vattenflöde kan så småningom bilda en s. k. korvsjö. Ett meandrande lopp är den naturliga formen för varje vattendrag som flyter fram över ett slättlandskap. Fakta om meandrar hämtade från WikipediA.